

عنوان مقاله:

بررسی منشا تعیین اختیار در اعیان ثابت

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 20، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مسعود حاجی ربیع - عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

محمد حسن مهدی پور - دانشجوی دکتری دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

تحلیلی که عرفا از نحوه تکون و شاکله بندی اعیان ثابت در تعیینات حقی ارائه می کنند ایا قابلیت تعیین اختیاری حقیقت اختیار در اعیان ثابت را دارد یا نه؟ غالب عرفا معتقدند که اعیان ثابت موجودات مختار، تمام استعدادهای ثبوت یافته مخصوص به خود را در مرتبه علم ذاتی حق تعالی، از ازل الی الابد به صورت ذاتی، لایتغیر و ثبوتی دارا بوده و حقیقت اختیار در اعیان ثابت موجودات مختار، جزء شئون ذاتی اقتضائات اعیان ثابت است، طبق قاعده "الذاتی لایعلل"، اختیار در اعیان ثابت تعیین ساز و منشا بردار نیست. این نظریه مستلزم جبرگرایی است. در این مقاله با نقد نگاه تک ساحتی (حیثیت تقیدیه نفادی) به شکل گیری اقتضائات ذاتی اعیان ثابت، با روش تحلیلی عقلی و با استمداد از مبانی دینی، در صدد اثبات این نظریه هستیم که اقتضائات ثبوت یافته در اعیان ثابت که بر اساس ترتب علی و معلولی عرفانی (حیثیت تعلیلیه اندراجی) در اثر فرایند امتزاج اسماء ایجاد شده، فاعل علمی در این فرایند، تناکح و تعیین اسماء ثلاثه علم و قدرت و اراده حق تعالی بر اساس میزان پذیرش استعدادهای ثبوت یافته در اعیان ثابت خواهد بود و ثمره این تحلیل انطباق با نظریه امر بین الامرین است.

کلمات کلیدی:

منشا اختیار، علم ذاتی حق تعالی، نکاح اسماء، اعیان ثابت، اقتضاء و استعداد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1267255>

